

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра геодезії та картографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія туризму (Туристичні ресурси України)

Спеціальність 241 Готельно – ресторанна справа
Освітня програма Готельно – ресторанний бізнес
Факультет (ННІ): ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: Ковальчук І.П., доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та картографії

Київ- 2020

Опис навчальної дисципліни

Географія туризму (Туристичні ресурси України)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступень	Бакалавр
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у студента систему знань і навичок з оцінювання регіональних географічних особливостей туристичних ресурсів України, їх роль та значення для розвитку туристичної інфраструктури території та реалізації потенціалу у туристичному бізнесі, методичні підходи географії туризму (туристичних ресурсів України) як навчальної дисципліни та наукового напряму.

Завдання дисципліни: ознайомлення з методичними підходами дисципліни та наукового напряму географія туризму (туристичні ресурси України), схемами рекреаційно-туристичного районування території України, застосування цих підходів для вивчення структури туристичних ресурсів України, оцінюванням їх стану та потенціалу, вивчення регіонально-географічних особливостей, що формують регіональні туристичні ринки України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти компетентностями:

загальними:

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

фаховими:

СК 14. Здатність розробляти пропозиції з удосконалення організації обслуговування та технологічного процесу виробництва продукції і послуг в сільських оселях з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

Програмні результати

навчання:

ПРН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.

ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

ПРН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Програма та структура навчальної дисципліни для повноготермінної форми навчання

**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму:
Туристичні ресурси України.**

Тема 1. Навчальна дисципліна «Географія туризму: Туристичні ресурси України». Об'єкт, предмет і завдання дисципліни, її структура, зв'язки (2 год)

Розкривається об'єкт, предмет вивчення та завдання навчальної дисципліни, описується її структура та зв'язки із іншими науковими напрямами та видами діяльності у сфері вивчення туристичних ресурсів України.

Тема 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України (2 год). Подається класифікація туристських ресурсів України. Висвітлюються питання типізації туристсько-рекреаційних ресурсів України, наводиться характеристика виділених типів туристичних ресурсів.

Тема 3. Туристське районування України (2 год).

Висвітлено критерії рекреаційно-туристського районування України. Визначено основні таксони туристсько-рекреаційного районування. Охарактеризовані схеми районування, запропоновані різними авторами. Подані основні риси виділених туристсько-рекреаційних районів України.

Тема 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України (2 год).

Розкрито сутність рельєфу України як об'єкта рекреації і туризму. Розглянуто класифікації рельєфу та методи визначення його придатності для використання у сфері туризму. Охарактеризовано можливості використання рельєфу як ресурсу при організації різних видів туризму в Україні

Тема 5. Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу

України (4 год).

Охарактеризована сутність і подані класифікації природно-кліматичних ресурсів туризму. Запропонована характеристика основних видів природно-кліматичних ресурсів туризму України та висвітлена їх географія. Подається характеристика найвідоміших природних чудес України як складової її туристського потенціалу.

Тема 6. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні (4 год).

Подається класифікація об'єктів природно-заповідного фонду України, які є важливим ресурсом сфери туризму в Україні. Охарактеризована

специфіка біосферних заповідників України та їхній туристський потенціал. Розкрита сутність інших популярних у сфері туризму об'єктів природно-заповідного фонду України та можливості активнішого їх використання у туризмі.

Змістовний модуль 2. Різновиди туристичних ресурсів України та їх оцінка і сучасний рівень та перспективи використання.

Тема 7. Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні (4 год.).

Охарактеризовано археологічні та архітектурно-історичні пам'ятки як об'єкти туризму. Висвітлена роль соціальних і подієвих рекреаційно-туристичних ресурсів в розвитку туризму. Приділена увага етнокультурним об'єктам, їх ролі і потенційним можливостям використання в туризмі. Охарактеризовані дозвіллєві заклади як ресурс розвитку туризму та рекреації. Розкрита сутність і потенціал інформаційних рекреаційно-туристичних ресурсів.

Тема 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України (2 год.).

Дана характеристика туристичних ресурсів Чорного та Азовського морів. Оцінені туристичні ресурси річок, водосховищ та озер України. Охарактеризовано гідромінеральні рекреаційно-туристичні ресурси України, оцінено їх потенціал, схарактеризовано географію, характер сучасного і перспективи майбутнього використання.

Тема 9. Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України (2 год.).

Охарактеризовано флористичні ресурси України як об'єкт туризму. Акцент зроблено на оцінці привабливості для туристів лісової, степової, лучної, болотяної рослинності, її екологічної ролі і рекреаційного значення. Дано оцінка фауністичних ресурсів: мисливської фауни, птахів, рибних ресурсів, бджіл, ландшафтних систем як об'єкту і ресурсу туризму.

Тема 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України (2 год.).

Характеристика сфери гостинності. Стан санаторно-курортного господарства. Транспорт і транспортна інфраструктура як складові інфраструктурного забезпечення туризму. Туристичні підприємства.

Тема 11. Регіональний огляд туристичних ресурсів України (4 год.).

Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму.
Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси височин
(Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні
ресурси Причорномор'я і Приазов'я.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму: Туристичні ресурси України.						
Тема 1. Навчальна дисципліна «Географія туризму: Туристичні ресурси України». Об'єкт, предмет і завдання дисципліни, її структура, зв'язки		2	2			2
Тема 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України		2	2			4
Тема 3. Туристське районування України		2	2			4
Тема 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України		2	2			4
Тема 5. Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України		2	2			4
Тема 6. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні		4	4			2
Всього по модулю 1		14	14			20
Змістовний модуль 2. Різновиди туристичних ресурсів України та їх оцінка і сучасний рівень та перспективи використання						
Тема 7. Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні		4	4			10
Тема 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України		2	2			10
Тема 9. Бюотичні туристично-рекреаційні ресурси України		2	4			10
Тема 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України		2	2			10
Тема 11. Регіональний огляд туристичних ресурсів України		4	4			
Всього по модулю 2		18	18			40
Усього годин		30	30			60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Географія туризму: Туристичні ресурси України», її структура, зв'язки	2
2	Класифікація і типізація туристських ресурсів України	2

3	Туристське районування України	2
4	Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України	2
5	Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України	4
6	Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні.	4
7	Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні.	4
8	Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України: характеристика потенціал, географія	2
9	Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України як об'єкт туризму	2
10	Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України	2
11	Регіональний огляд туристичних ресурсів України: Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси височин (Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні ресурси Причорномор'я і Приазов'я.	4
Всього годин		30

Методи навчання

При викладанні дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, та наступні підходи: пояснівально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький. Вказані методи дозволяють передати студентам як теоретичний матеріал так і практичний досвід виконання визначених даною програмою робіт.

Форми контролю

Формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, проведення модульних контрольних тестів, виконання індивідуальних завдань та іспит як підсумок вивчення дисципліни.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв’язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля, він є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається

кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді письмового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з "Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України".

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних билетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та доводяться до відома студентів на першому занятті.

Іспит – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного модульного контролю та підсумкової атестації

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та
методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів
(форма підсумкового контролю –екзамен)

№ змістового модуля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		міні-мальна	максимальна	методи контролю	тиждень семестру
1.	Лекційний курс (6 тем лекцій)	2	4	Модульний тест	6
	Практичне заняття 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Географія туризму: Туристичні ресурси України», її структура, зв'язки	2	4	оцінка доповідей, обговорення	1
	Практичне заняття 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України	2	4	обговорення, виступи з доповідями	2
	Практичне заняття 3. Туристське районування України	3	5	обговорення, виступи з доповідями	3
	Практичне заняття 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України.	2	4	обговорення, виступи з доповідями	4
	Практичне заняття 5. Природно-кліматичні ресурси туристського	3	5	оцінка виконання завдання	5

	потенціалу України				
	Практичне заняття 6. Природоохоронні території об'єкти як ресурсна база туризму в Україні	2	4		
	Всього за модулем	16	28		
2.	Лекційний курс (5 тем лекцій)	5	8	Модульний тест	15
	Практичне заняття 7. Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні	5	8	обговорення, виступи з доповідями	8
	Практичне заняття 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України: характеристика потенціал, географія	5	8	обговорення, виступи з доповідями	10
	Практичне заняття 9. Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України як об'єкт туризму	3	5	обговорення, виступи з доповідями	12
	Практичне заняття 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України	2	5	обговорення, виступи з доповідями	14

	Практичне заняття 11.Регіональний огляд туристичних ресурсів України: Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси Полісся.Туристичні ресурси височин (Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні ресурси Причорномор'я і Приазов'я.	5	8		
	Всього за модулем	25	42		
	Разом навчальна робота	42	70		
	Іспит	18	30		
	Всього	60	100		

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.02.2019 р. (табл.1).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальн ої роботи R НР	Рейтинг з додатков ої роботи R ДР	Рейтинг штрафн ий R ШТР	Підсумко ва атестація (екзамен чи залік)	Загаль на кількіс ть балів
Змістови й модуль 1	Змістови й модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

1. Відповідно до «Положення про екзамени та заліки в НУБіП України», затвердженого ректором університету 27.02.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи **R НР** стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R^{(1)}_{\text{ЗМ}} K^{(1)}_{\text{ЗМ}} + \dots + R^{(n)}_{\text{ЗМ}} \cdot K^{(n)}_{\text{ЗМ}})$$

$$R_{\text{НР}} = \frac{-----}{R_{\text{ШТР}}} + R_{\text{ДР}} - K_{\text{ДИС}}$$

де **R⁽¹⁾ЗМ, ... R⁽ⁿ⁾ЗМ** – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-балльною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

K⁽¹⁾ЗМ, ... K⁽ⁿ⁾ЗМ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

KДІС = K⁽¹⁾ЗМ + ... + K⁽ⁿ⁾ЗМ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

R ДР – рейтинг з додаткової роботи;

R ШТР – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти **K⁽¹⁾ЗМ = ...=K⁽ⁿ⁾ЗМ**.

Тоді вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R^{(1)}ZM + \dots + R^{(n)}ZM)$$

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}ZM + \dots + R^{(n)}ZM)}{n} + R_{DR} - R_{STR}.$$

Рейтинг з додаткової роботи R DR додається до **R HP** і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний R ШТР не перевищує 5 балів і віднімається від **R HP**. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця Співвідношення між національними оцінками та рейтингом здобувача

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Рекомендована література

Базова

1. Любіцьева О. О., Панкова Є. В., Страфійчук В. І. Туристичні ресурси України. – Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2007. - 369 с.

2. Алешутіна Н.О., Барановська О.В., Барановський М.О., Зеленська О.О., Смаль І.В., Філоненко І.М. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства. Навчальний посібник. - Чернігів: Видавництво ЧНТУ. – 2015. -492 с.

3. Рутинський М.Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посібник:

- Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
4. Бейдик О. О. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Географія туризму” для студентів спеціальності “Туризм” спеціалізації “Міжнародний туризм”. – К.: ВГЛ “Обрій”, 2007. – 108 с.
  5. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2009. - 400 с
  6. Борущак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: Монографія. – Львів: ІРД НАНУ, 2006. – 288 с.
  7. Івченко А.С., О.А. Україна. Фортеці, замки, палаци: Путівник К.: ГНПП “Картографія”, 2010
  7. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
  8. Макарчук С. А. Історико-етнографічні райони України: Навч. посібник. – Львів: Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 352 с.
  9. Національна система туристсько-експкурсійних маршрутів “Намисто Славутича”. – Київ, 1998. – 401 с.
  10. П’ятсот чарівних куточків України, які варто відвідати / Упор. Лагунова Т.І., Калуба Ю.В. – Харків: Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”, 2007. – 416 с.
  11. Сокол Тетяна Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – К.: Музична Україна, 2002. – 256 с.
  12. Школа І.М., Григорів В.С., Кифяк В.Ф. Розвиток міжнародного туризму в Україні. – Чернівці: Рута, 1997. – 142 с.

Додаткова

- Безуглий В. В. Лікувально-оздоровчий туризм в Україні: історія і сучасність // Туристично-краєзнавчі дослідження. Зб. наук. ст. – Вип. 6. – Київ:ІТ ФПУ, 2005. – С. 350–376.
13. Бейдик О. О. Стратегічні напрями розвитку національного туризму // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрій”, 2007. – Вип. 1. – С. 30-41.
  14. Бейдик О.О. Пріоритети регіонального розвитку туризму і рекреації в Україні // Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-хт. – К.: ВЛГ “Обрій”, 2004. – т.2. – с.167-168
  15. Вечерський В.В. Втрачені об’єкти архітектурної спадщини України. – К.: НДІТІАМ, 2002. – 592 с.
  16. Внутрішній туризм в Україні. Збірник наук. праць. – Київ: ІТ ФПУ, 2002. – 162 с.
  17. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи. – К., 1994
  18. Геврик Т. Дерев’яні храми України: Шедеври архітектури. – Нью-Йорк:Український музей, 1987. – 112 с.
  19. Геологічні пам’ятки України: Довідник-путівник. – Київ, 1985
  20. Герchanівська П. Е. Дерев’яні церкви України. — К.: Наукова думка, 1996. –136 с.
  21. Данилюк А.Г. Шляхами України: Етнографічний нарис. – Львів: Світ,

- 2003.
- 250 с.
22. Дерлеменко Є. Парки України: Фотоальбом. – Київ: мистецтво, 2006. – 96 с.
23. Енциклопедія архітектурної спадщини України: Тематичний словник. – К.: Українська Академія архітектури, 1985. – 366 с.
24. Енциклопедія етнокультурознавства. Ч.2. Українська національна культура у просторі і часі / Ю.Римаренко, В.Кремень, В.Чернець, Л.Шкляр. – Київ, 2002
25. Енциклопедія Українознавства. Перевидання в Україні // За ред. В. Кубійовича. – Львів: НТШ. –1996. –Т.1-6. –2399 с.
26. З історії вітчизняного туризму: Зб. наук. ст. – К.: Ін-т туризму ФП України,1997. – 280 с.
27. Заповідники і національні природні парки України / Мінекобезпеки України. – К.: Вища школа, 1999. – 232 с.
28. Івченко А. Міста України: Довідник. — К.: НВП "Картографія", 1999. — 135 с.
29. Івченко А. Містечка України.-К.: НВП "Картографія".-2000.-184 с.
30. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / Відп. Ред. В. О. Горбик. – К.: ІТ ФПУ, 1998. – 399 с.
31. Калитюк В.А. Рекреаційно-туристичний комплекс в умовах ринку. – Львів, 1999. – 162 с.
32. Кузик С.П. Теорії та концепції досліджень географії туризму // Матеріали міжнародного наукового семінару “Львівська суспільно-географічна школа у національному і європейському вимірах”. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2005. – с.200-211
33. Курорти України. Минуле та сучасне. Санаторно-курортні заклади ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”. – К.: ТАМЕД, 2002. – 287 с.
34. Курортні ресурси України / За ред. М.В.Лободи. – К.: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
35. Лесик О.В. Замки і монастири України. – Львів: Світ, 1993
36. Липа О.Л. Визначні сади і парки України. – Київ, 1960
37. Логвин Г.Н. По Україні. Стародавні мистецькі пам'ятники. – К.: Мистецтво,1968. – 462 с.
38. Любіщева О. О. Географія туризму: складова географії і туризмології // Наукові дослідження для потреб туризму: Матеріали “круглого столу”. – К.: ВГЛ“Обрій”, 2006. – С. 26-31.
39. Любіщева О. О. Географія туризму: ще раз про предмет дослідження // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрій”, 2007. – Вип. 1. – С. 25-30.
40. Любіщева О. О. Напрямки розвитку географії туризму // Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ “Обрій”, 2004. – Т. 2. – С. 96-98.
41. Любіщева О. О., Панкова Є. В., Страфійчук В. І. Туристичні ресурси України:Навч. пос. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.

42. Любіцьєва О.О. Географія туризму в Україні // Географія та основи економіки в школі. – 1997. - №2. – с.3-6
43. Любіцьєва О.О. Географія туризму: зміна парадигм // Наук. записки Вінницького держ. ун-ту ім. М.Коцюбинського. Серія Географія. – 2002. - №40. –с.12-17
44. Любіцьєва О.О. Нові напрямки розвитку географії туризму // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: Зб. наук. праць. – Харків, 2004. – Вип.4. – с.181-184
45. Любіцьєва О.О., Мальська М.П., Зінько Ю.В. Концептуальні засади географії рекреації і туризму // Географія та туризм: Наук. зб./ Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп.ред.) та ін..— К.: Альтерпрес, 2011. – Вип. 11. – С. 3-14
46. Любіцьєва О.О., Мальська М.П., Зінько Ю.В. Розвиток та трансформація предметної сутності географічних досліджень туризму // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. / [Ред. кол.: С.І. Іщук (відп. ред.) та ін..] – 2011. – Вип. 1(62). – С. 12 - 17.
47. Малаков Д.В., Дерлеменко І.А. По історичних містах Київської Русі. Фотопутівник. К., 1990.
48. Маценко Г.О. Книга рекордів України. Природа навколо нас. - Тернопіль: Богдан, 2000. – 80 с.
49. Мацюла В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. – Львів, 1997. – 259 с.
50. Мацюк О.Я. Замки і фортеці Західної України. Історичні мандрівки. 2-е вид., випр. і доп. – Львів: Центр Європи, 2005. – 192 с.
51. Мирошниченко А.А. Аграрно-рекреационные зоны в Украине. - Днепропетровск: Б.в., 1998. – 170 с.
52. Огняник М. С. Мінеральні води України: Підручник. – К.: Видавн.-полігр. центр “Київ. ун-т”, 2000. – 216 с.
53. Олійник Я., Стецюк В. Природні та етнокультурні феномени України. – К.: Страфед-2, 2003. – 114 с. Ст: 3.024.945
54. Основні тематичні напрями національної системи туристично-експкурсійних маршрутів “Намисто Славутича”: Навч.-метод. посібник / Науменко П.П., Грибанова С.В., Дорошенко О.П. й ін. – К.: Ін-т туризму ФП України, 1999. – 100 с.
55. Пам'ятки архітектури та містобудування України. Довідник Державного реєстру національного культурного надбання. – Київ: Техніка, 2000
56. Прейгер Д., Малярчук І. Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів // Економіка України. – 2001. - №6. – с.20-28
57. Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення:Довідник. – К., 1998. – 240 с.
58. Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія / Явкін В. Г., Руденко В. П., Король О. Д. та ін. – Чернівці: Рута, 2006. – 260 с.